

Publicistika

Jednu jar si pamätám zvlášť, lebo som takmer prišiel o život. Bolo to pred ukončením vojny...

strana 6

Škola

Rozvážni rodičia si uvedomujú, že kvalita vzdelávania v základnej škole môže byť rozdielna...

strana 7

Publicistika

Je naivné si myslieť, že jedinec môže byť zdravý v chorej spoločnosti a zdevastovanom životnom prostredí.

strana 11

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

ČASOPIS OBCE LIPTOVSKÁ ŠTIAVNICA

toito.liptovskastiavnica.sk

ROČNÍK XVIII, ČÍSLO 1

APRÍL 2016

NEPREDAJNÉ

Editoriál

Dušan Dírer

Na veľkonočný pondelok 28. marca sme si opäť pripomínali výročie narodenia Jána Amosa Komenského, ktorého oprávnené nazývame učiteľ národov a už tradične je tento deň pomenovaný ako Deň učiteľov. Komenského slová spred vyše 400 rokov: „príčina všetkých zmätkov vo svete jediná je vtom, že ľudia nerozoznávajú veci potrebné od nepotrebných, že potrebné opúšťajú a nepotrebnými sa zamestnávajú a bez konca ich zamotávajú a zapletajú“ sú pritom aktuálne aj v dnešnej dobe. Zamýšľam sa nad tým aj preto, lebo učiteľia a učiteľské remeslo je v ostatných týždňoch pretriasané a prediskutované. A pred niekoľkými dňami boli v rámci Slovenska opätovne inicializované štrajky učiteľov, ktorí stále chcú dosiahnuť lepšie podmienky v školstve a v konečnom dôsledku aj podmienky svoje - platové. Názory verejnosti na to sú rôzne, vo väčšine prípadov ich však obyvatelia tejto krajiny podporujú. Niektorí si však myslia, že učiteľia majú veľa prázdnin, „doobeda sú v škole a o pol druhej sú už doma“. Tu chcem podotknúť, že prázdniny majú napríklad aj politici a herci, a pritom ich ohodnotenie nie je podpriemerné. Nadštandardné platy majú aj sudcovia, a pritom verejnosť si často myslí, že súdy pracujú zdĺhavo a neraz vidíme, že rozhodujú nepochopiteľne a korupčne...

Dobry učiteľ je základom školy, ktorá v určitom zmysle formuje vaše deti, tie si však najviac základov vo výchove preberajú z rodiny a ona by

im mala byť vzorom. Bez učiteľa však nemôže súčasná spoločnosť fungovať. Naučia deti nielen písať, čítať, dostanú základy a vzťah k predmetom, ktoré budú potrebovať pre svoje budúce povolanie. Definícia univerzálne dobrého učiteľa – pedagóga neexistuje. Každý je jedinečný a v niečom iný. Môže byť dobrý pre isté typy detí (napr. pre nadaných) a nevhodný pre iné (napr. pre slabších). Nemožno ich „hádzat do jedného vreca“...

Napriek rôznorodosti názorov chcem povedať, že sám som učiteľ, ktorý sa snaží so študentmi vychádzať, „niečo ich naučiť“ a nemá voľného času mi zaberú prípravy na vyučovanie, opravy previerok, komunikácia so žiakmi aj formou e-mailu, rôzne mimoškolské aktivity. Som len človek, ale nemôžem si v práci kedykoľvek urobiť prestávku, keď ma napríklad bolí hlava. Nestážujem sa však. Keď mi zazvoní na hodinu, musím ísť a podať výkon. A v triede to nie je vždy jednoduché. Často počujem aká je mládež nevychovaná, čo vraj robia učiteľia. Rodičia si často nevedia rady s dvoma deťmi, učiteľ ich máva v triede aj 30. Rešpekt učiteľa sa v súčasnosti akosi vytráca a myslím si, že kus viny na tom nesie celá spoločnosť.

Pred dvoma rokmi som na týchto riadkoch uviedol, že „stále mám čo zlepšovať a chcieť. Pozrieť sa na svoj spôsob života, zamyslieť sa nad vecami, ktoré by sme radi zmenili.“ A v uvedených súvislostiach nevidím „nápravu sveta“ iba v zvýšení plátov učiteľom. Treba však konať. Stačilo by začať málo – **nezávidieť iným**, dopriať im. Neľutovať seba, veriť si. Nekritizovať iných, ukázať im, čo dokážem sám...

No mali by tým začať úplne všetci.

Myslíte si že by to pomohlo? Ja áno.

Zo zasadnutí OZ

Na Kľučinách rovnaké dane ako v obci

Zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Liptovská Štiavnica sa konalo dňa 11. 12. 2015.

Miestne dane

Poslanci Obecného zastupiteľstva (ďalej OZ) prerokovali a schválili návrh VZN č. 1/2015 na zníženie dane týkajúcej sa stavieb na ulici Kľučiny na úroveň ceny stavieb obce. Ostatné sadzby daní ostali nezmenené.

Rôzne

Prejednané boli skutočnosti:

- Žiadosť Petra Moravčíka, L. Štiavnica o súhlasné stanovisko na vytvorenie stavebných pozemkov individuálnej výstavby na parcele č. 3415 v k. ú. Liptovská Štiavnica a o zaradenie do investičných úprav – vybudovanie 11 stavebných pozemkov a cestu, ktorá sa bude

napájať na hlavnú príjazdovú komunikáciu, taktiež o vybudovanie verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu, povoliť výrub ovocných stromov popri ceste OZ odsúhlasilo. Projektovú dokumentáciu vypracuje na vlastné náklady Peter Moravčík.

- Žiadosť Ladislava Kačalku, L. Štiavnica žiada 480 € ako náhradu za zničenú strechu humna pri futbalovom a multifunkčnom ihrisku. Poslanci OZ navrhli prekryť multifunkčné ihrisko, bude vypracovaná finančná kalkulácia, následne rozhodnú o riešení.
- Žiadosť Aurélie Jankovej, L. Štiavnica o prijatie uznesenia, v ktorom sa vyjadria poslanci kobecnej ceste pri súp. č. 207 – nezasahovať do brehu, aby cesta ostala taká, aká je teraz, udržať verejný poriadok na miestnej komunikácii.

Poslanci OZ nevyjadrili potrebu prijať takéto uznesenie.

- Ing. František Belko priniesol vizualizáciu osadenia dreveného domčeka na pozemku č.830/1 (doba nájmu do r. 2017, výška nájmu 300 €) pre firmu Dedinka pod Salatínom. OZ schválilo uznesenie v znení: „Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica súhlasí s umiestnením drevenej chatky slúžiacej ako skladový priestor na parcele CKN č. 830/1, ktorá je vlastníctvom obce Liptovská Štiavnica pre firmu Dedinka pod Salatínom, s.r.o. na obdobie do konca platnosti zmluvy, t.j. do konca roka 2017 o prenájme (reklamačná tabuľa). Zároveň sa zmení znenie zmluvy zo súčasnej výšky prenájmu z 300,- € na 400,- €. Rozmery drevenej

Pokračovanie na str. 2

V obci pribudne nový park

Pokračovanie zo str. 1

chatky 3x4 m².

- Žiadosť Pavla Rázgu, L. Štiavnica, ktorý zastupuje 57 občanov, o vybudovanie chodníka pre chodcov v časti Hlavná ulica od autobusovej zastávky na Kľučinách po kaplnku. Poslanci poverili starostu obce, aby zistil právny stav pozemkov a dal vypracovať kalkuláciu a stanovisko VUC.
- Žiadosť Ivana Klačku, Ružomberok o užívanie prístupovej komunikácie a výstavbu rodinného domu na parc. 2026/5. OZ súhlasilo s výstavbou rodinného domu s tým, že inžinierske siete a prístupovú komunikáciu si stavebník vybuduje na vlastné náklady.
- OZ obce Liptovská Štiavnica udelilo cenu obce pre Františka Mikuláša za dlhoročný prínos pre rozvoj športu v obci Liptovská Štiavnica.

Ďalšie zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Liptovská Štiavnica sa konalo dňa 25. 02. 2016.

1. rozpočtové opatrenie

Požiadavky na úpravu rozpočtu:

Ing. Hlaváč žiadal o navýšenie rozpočtu pre TJ L. Štiavnica o 6000 € a o navýšenie rozpočtu na Šachový oddiel o 500 €.

Mgr. Lubomír Jančí požiadal starostu obce o možnosť odkúpenia drevenice súp. č. 151 od štátu s tým, že drevenicu odkúpi obec Liptovská Štiavnica za 400 €. Treba zistiť, či bude možné drevenicu ihneď odpredať Ondrašíkovej Janke, Štiavnica, ktorá by za drevenicu zaplatila 200 €.

Po rozprave poslancov OZ schválilo 1. rozpočtové opatrenie:

- 3000 € - Rybník - detské prvky, odpadový kôš,
- 500 € - stan ZŠ,
- 550 € - PD miestna komunikácia Ponad ihriska projekčne a rozpočtovo,
- 200 € - PD chodník Nová - Drevenice,
- 234 € - GP prevod z E na C stav ulica Ponad ihrisko,
- 5000 € - voda kanál Ponad ihrisko,
- 550 € - údržba voda šatne TJ ulica Ponad ihrisko

Z matriky obce

V roku 2015 sa narodili

Sprateková Michaela, Stará 119/5
Plávková Linda, Pod dubami 81/17
Králiková Simona, Nová 304/66
Ondrejka Sebastián, Hlavná 382/48
Ondrejková Michelle, Nová 307/71
Buc Patrik, Kľučiny 420/15

V roku 2015 zomreli:

Sviežená Žofia, Stará 195/69, 93 r.
Gonda Ján, Na ohrady 103/8, 76 r.
Macková Etela, Nová 328/92, 83 r.
Menderová Anna, Nová 327/93, 88 r.
Alexa Pavol, Nová 275/37, 58 r.
Tholtová Elena, Na Novotí 231/6, 86 r.
Závodná Irena, Na ohrady 63/23, 93 r.

- 288 € - Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce - MAS Dolný Liptov,
- 1500 € - PD elektroinštalácia ul. Ponad ihrisko,
- 3000 € - údržba MK ulica Poza drevenice,
- 1200 € - elektroinštalácia kotolne ZŠ,
- 3000 € - elektrická energia TJ,
- 500 € - Šachový oddiel.

Rôzne

Prejednané skutočnosti:

- Aurélia Janková, L. Štiavnica požiadala OZ o prerokovanie jej návrhu na uznesenia vo veci obecná cesta Pod dubami č. j. 668/2014 v znení: „Obec Liptovská Štiavnica zabezpečí v časti obce Liptovská Štiavnica Pod dubami – obecná cesta a breh pod stavbou domu č. 207/1, (majiteľ Zuzana Janková) to, že bude obec Liptovská Štiavnica resp. ňou poverená a zodpovedná osoba, dbať na dodržiavanie verejného poriadku tak, aby nedošlo k poškodzovaniu obecného majetku – obecnej cesty a majetku občanov (vlastník rodinného domu nad touto cestou) takým spôsobom, ako sa tomu dialo doteraz podľa skutočných okolností celého tohto prípadu - poškodenie obecnej cesty, brehu nad cestou a odtokových rúr dažďovej vody od domu vlastníka nad cestou a obecné cesty (Zuzana Jankovej), ktoré boli zvedené do potoka na náklady vlastníka domu.“ Uznesenie nebolo prijaté z dôvodu, že obec sa stará o všetky miestne komunikácie zo zákona. Aurélia Janková ďalej žiada prerokovanú problematiku uviesť na pravú mieru v štiavnickom to i to tak, že Aurélia Janková na vlastné náklady opravila cestu pred vlastným domom. Dr. Molčan reagoval: „...rúry sú Vaše, ide o odvodnenie Vašej nehmuteľnosti“, Mgr. Jančí doplnil: „...každý si urobí pri vlastnom dome zvody na vlastné náklady...“

- OZ zrušilo uznesenie č. 79/2015 zo dňa 11. 12. 2015 (uvedený na predošlej strane) a schválilo nové: „OZ súhlasí s umiestnením drevenej chatky slúžiacej ako skladový priestor na parcele ČKN č. 830/1, ktorá je vlastníctvom obce Liptovská Štiavnica pre firmu Dedinka pod Salatinom, s.r.o. na obdobie do konca platnosti zmluvy, t.j. do konca roka 2017 o prenájme (reklamná tabuľa). Zároveň sa zmení znenie zmluvy zo súčasnej výšky prenájmu z 300,- € na 400,- €. Rozmery drevenej chatky 3x4 m, podmieňuje sa realizácia odsúhlasením typu stavby vopred v obecnom zastupiteľstve.“

Ďalej boli odsúhlasené:

- Žiadosť Mgr. Natálie Hrinkaničovej, Ružomberok o užívanie prístupovej komunikácie

Výsledky volieb do NR SR (5. 3. 2016) v obci Liptovská Štiavnica

Účasť voličov:

Registrovaných voličov	Volieb sa zúčastnilo
896	631 (70,4%)

Počet platných hlasov pre každú politickú stranu, politické hnutie alebo koalíciu:

Názov	Počet platných hlasov
Strana TIP	3
Strana moderného slovenska (SMS)	2
Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OLANO - NOVA)	113
Demokrati Slovenska - Ludo Kaník	0
Šanca	1
Sme rodina - Boris Kollár	31
Strana zelených Slovenska	4
Koalícia spoločne za slovensko	0
Maďarská kresťanskodemokratická aliancia - Magyar Kereszténydemokrata Szövetség	0
Vzдор - strana práce	0
MOST-HÍD	7
Slovenská národná strana	88
Odvaha . Velká národná a proruská koalícia	0
Komunistická strana Slovenska	9
Slovenská demokratická a kresťanská únia - Demokratická strana	9
SMER - sociálna demokracia	124
Kresťanskodemokratické hnutie	36
Slovenská občianska koalícia	6
Kotleba - Ludová strana Naše Slovensko	89
#siet	38
Strana maďarskej komunity - Magyar Közösség Pártja	0
Priama demokracia	0
Sloboda a solidarita	70

k pozemku parc. 2026/4, v k.ú. L. Štiavnica, na ktorom plánuje postaviť rodinný dom. Inžinierske siete a príjazdovú cestu k pozemkom si vybuduje stavebník na vlastné náklady.

- Žiadosť Bc. Michala Stanu, Ružomberok o povolenie na stavbu rodinného domu na parc. 850/25, inžinierske siete budú vybudované na vlastné náklady stavebníka.
- Vodovod a splašková kanalizácia pre IBV Bartoš Liptovská Štiavnica - odovzdanie bezplatne obci.
- Asfaltovanie chodníka Kľučiny od Hrubjaka nahor.
- Vybudovanie chodníka popri hlavnej komunikácii v dolnej časti obce - napísaná je žiadosť, pozemky sú obecné.

Ďalšie zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Liptovská Štiavnica sa konalo dňa 31. 03. 2016.

Revitalizácia parku

Park pred kultúrnym domom bol vyčistený od starých drevín. OZ prediskutovalo návrh na vybudovanie nového areálu podľa spracovaného návrhu od EKO Garden, Ružomberok. Bude treba osloviť 3 firmy s ponukou na ohraničenie novej zelenej plochy obrubníkmi. Uchádzači o zamestnanie (vykonávajúci verejnoprospešnú činnosť) vyrovnajú plochu zeminou, a potom

Pokračovanie na str. 3

Zábradlie Hore bránou

Pokračovanie zo str. 2

bude vybraná firma, ktorá vysadí zeleň.

Plat starostu obce a hlavného kontrolóra

Obecné zastupiteľstvo rozhodlo o zachovaní doterajšieho platu starostu obce, teda v zmysle zákona 1,98-násobok priemernej mesačnej mzdy (za rok 2015 to predstavuje 883 €), zvýšený o 50 %.

Taktiež v prípade platu hlavného kontrolóra ostáva doterajšie ohodnotenie (vzhľadom na výkon starostu) nezmenené, teda 1,54-násobok priemernej mesačnej mzdy a veľkosťou úväzku 0,14, zvýšený o 30 % (čo spolu činí 248 €).

Rôzne

Prejednané skutočnosti:

- Mária Otiepková, zastupujúca obyvateľov ulíc Hore bránou a Nová predložila žiadosť na vybudovanie zábradlia do kopca Hore bránou popri tujách. Poslanci OZ súhlasili s vyhotovením oceľového zábradlia.
- Dňa 2. júla 2016 sa uskutoční zábavné odpo-

ludníe spojené so zábovou, gulášom a športovým programom organizované a financované Obcou LŠ.

- OZ súhlasilo s prevodom vlastníctva nehnuteľnosti súp. č. 151 (ošarpaná nehnuteľnosť bez pozemku, ktorá ruší vzhľad obce) vo vlastníctve štátu na obec Liptovská Štiavnica. Následne bude nehnuteľnosť asanovaná.
- Obec podala žiadosť o dotáciu na výmenu okien kultúrneho domu na MF SR s cenou 3880 €, spoluúčasť 10 %, čo činí 388 €.
- Materská škola – výzva vypísaná na september 2016, projektový zámer bude hodnotiť už v máji 2016 VÚC, ktorá rozhodne, či projekt zodpovedá výzve.
- Pre Rastislava Bukového, Ružomberok bola

Pozvánka na brigádu

Tak ako po iné roky tak aj tohto roku chceme zorganizovať **brigádu na miestnom cintoríne**. Brigáda sa uskutoční dňa **23.4.2016 so začiatkom o 9,00 hod.** Počas brigády vyčistíme a skráslime spoločné priestranstvá. Na túto brigádu bude potrebný väčší počet spoluobčanov, preto chceme pozvať mužov, ženy ale aj mládež, aby sa brigády zúčastnili v čo najväčšom počte. Prosíme brigádnikov, ktorí sú ochotní prísť pomôcť, aby si so sebou priniesli hrabličky, sekeru poprípade metlu a lopatu. O občerstvenie a dobrú náladu sa postará starosta obce.

zaslaná žiadosť na odstránenie dažďovej kanalizácie, ktorá zasahuje do miestnej komunikácie Okružná ulica do júna 2016.

- OZ zobralo na vedomie zrušenie liniek 508409 a 508410 (SAD LIORBUS Ružomberok) zachádzajúcich na časť Sihot Ružomberok.
- Kanál ulica Nad ihriskom je rozpracovaný, robia hlavnú trasu pre kanál a vodu, občania si zakúpili vodovodné šachty, postupne sa prejde na prípojky.
- OZ zobralo na vedomie zámer na výstavbu obchodu, reštaurácie a jazdiarne firmou FRAS-TAJ Lipt. Štiavnica.

Čo Ťa nezabije, to Ťa posilní

Postrehy starostu obce

Dušan Lauko

Vážení spoluobčania,

chcem sa Vám prihovoriť troma postrehami, ktoré pociťujem a potrebujem sa s Vami o ne podeliť. Skončený rok 2015 nepriniesol veľa zmien, ale aj napriek tomu sa nám podarilo vybudovať novú kanalizačnú sieť, vodovodnú prípojku a elektrické rozvody na ulici Poza drevenice. Tieto inžinierske siete boli väčšinou hradené z prostriedkov Vodárenskej spoločnosti Ružomberok, a.s., avšak na spolufinancovaní sa podieľala aj naša obec. Z investičných akcií sme ešte zrealizovali zaasfaltovanie vstupu do predajne Coop Jednota Liptovská Štiavnica a rôzne iné drobné akcie. Určite si povieťe, že to nie je až tak veľa, ale tu sa chcem podeliť s Vami o hospodársky výsledok, ktorý bol pre obec v roku 2015 naozaj dobrý. Predstavoval čiastku 74 532,79 €, to znamená, že obec viac šetrila ako investovala. Šetrené peniažky dávame na rezervný fond, z ktorého, by v prípade neúspechu získania eurofondov, financovala výstavbu materskej školy v obci. Preto ma skúste pochopiť, že všetko naraz nejde a šetrenie, ktoré teraz prebieha bude určite pre-

tavené do investície, ktorá bude slúžiť všetkým občanom obce.

Druhou témou o ktorej by som vo svojich postrehoch chcel informovať sú nedávno skončené voľby do NR SR. Viete, že jedným z kandidátov na poslanca som bol aj ja. Moje číslo 33 na kandidátke určite nepredznamenávalo, že sa stanem poslancom. A napriek tomu sa niekto v obci zľakol a tri dni pred voľbami sa postaral o ďalší pamflet. Tento hrubým spôsobom pourážal moju osobu (starostovia vraj na to musia byť zvyknutí), ale nešetril ani ekonomku obecného úradu a poslancov OZ. K tomuto moje stručné vyjadrenie. Čo sa týka obsahu, je to bohapustá lož. Bohužiaľ, musím s tým žiť ďalej a čakať na ďalšie anonymné listy. Pisateľ listu určite pochádza z našej obce. V liste sa nesnažil obviniť len starostu, ale hrubým

spôsobom sa pustil do športovcov a cirkvi. Ak tento človek má chrbtovú kosť, tak ho musí riadne omínať a ak má svedomie, tak ho musí poriadne hrýzť. Mój odkaz pre Teba. Budem sa za Teba modliť. Chcem sa touto cestou poďakovať všetkým voličom, ktorí mi dali svoj hlas, resp. ma krúžkovali. Bolo Vás 1 840 v rámci SR. Čo sa týka obce, teší ma povzbudenie viacerých spoluobčanov. A ľudovo sa hovorí: „Čo Ťa nezabije, to Ťa posilní.“

Tretou témou je výstavba kanalizácie a vodovodu na ulici Nad ihriskom. Od Vodárenskej spoločnosti Ružomberok a.s. sme získali finančné prostriedky na jej vybudovanie, to znamená uloženie hlavného kanalizačného potrubia a taktiež vodovodného potrubia. Tieto prostriedky budú hradené Vodárenskou spoločnosťou Ružomberok, a.s. Občania – vlastníci pozemkov si budú musieť

vybudovať na vlastné náklady prípojku vody a prípojku kanalizácie. Vododernú šachtu, ktorú si jednotliví majitelia pozemkov zakúpia, prostredníctvom obce, zabezpečí starosta. Ostatné veci – kontrolnú kanalizačnú šachtu, prípojku vody a kanálu zabezpečí za úhradu Vodárenská spoločnosť Ružomberok, a.s. Obec sa podieľa na spolufinancovaní tejto akcie tým, že uhradí náklady na obsypový materiál. Bol by som rád, keby na všetkých 22 pozemkoch mali naši spoluobčania vodovodnú aj kanalizačnú prípojku, a tak by tieto pozemky získali na hodnotu. Viem, že v dnešnej dobe je to pre Vás nie najmenšia investícia, avšak treba povedať aj to, že zhodnotením Vášho pozemku určite aj jeho tržová cena porastie smerom nahor. Žiadam Vás, aby ste tejto akcii venovali pozornosť, aby po ukončení mohlo byť povedané, že sa to urobilo tak, ako sa to urobiť malo.

Na záver chcem popriať všetkým spoluobčanom príjemné chvíle počas predlžujúcich sa a čoraz teplejších dní, ako aj príjemné chvíle v kruhu svojich blízkych.

Váš starosta obce Dušan Lauko.

Podobnosť čisto náhodná

Katarína Kačalková

Kde bolo, tam bolo. Na území rozprestieranom sa od jednej hranice na západe až po druhú hranicu na východe žilo 5 miliónov zvieratiek. Rozhodli sa, že si svoje územie budú spravovať sami. Lenže vypočít 5 miliónov rôznych zvukov – brechot, mekot, revanie, bučanie, bľachanie, čvirikanie, štebotanie, mrmlanie, mňaučanie, erdzanie... – to vôbec nebolo jednoduché. Tak sa zvieratká zoradili do akýchsi skupín, bolo ich 23, a to podľa určitých rovnorodých znakov. Vznikla skupinka zvieratiek s rovnou chrbticou ale s ohnutými rohami, skupinka zvieratiek s ohnutou chrbticou a s rovnými rohami, skupinka agresívnych zvieratiek, skupinka mierumilovných zvieratiek, skupinka zvieratiek meniacich farbu, skupinka šplhajúcich zvieratiek, skupinka zvieratiek strkajúcich hlavu do piesku, skupinka kričiacich a dupotajúcich zvieratiek, skupinka zvieratiek lietajúcich v oblakoch a tak podobne až do čísla 23. Každá zo skupiniek zvieratiek verila, že jej skupina je najlepšia, najskúsenejšia a má najväčšie právo spravovať celú zvieraciu ríšu.

Aby sa zvieratká nepobili, jediným východiskom bolo nechať hlasovať, koľko zvieratiek sa ku ktorej skupinke prihlási. No a tie najsilnejšie potom budú môcť spravovať celú zvieraciu ríšu. Všetci súhlasili a spoločne sa tešili na 5. marec, kedy malo dôjsť k hlasovaniu. Pred hlasovaním sa všetky zvieratká snažili prilákať do svojej skupinky čo najviac

zvieratiek, sľubovali, čo všetko sú schopné pre dobro ríše urobiť, aké majú zámery, ciele, čo všetko by chceli dosiahnuť. Zvieratká počúvali, počúvali, dumali, zvažovali, ku ktorej skupinke sa prihlásiť, ktorá im najviac vyhovuje a najlepšie bude obhajovať ich záujmy.

Rozmýšľa opica: ja sa hlásim ku skupinke šplhajúcich zvieratiek. Ale čo keď kričiacie zvieratká budú lepšie, aj to by sa mi videlo. Alebo zvieratká lietajúce v oblakoch... ja neviem!

Rozmýšľa koza: ja mám síce rovnú chrbticu ale aj rohy mám rovné. No ako by to vyzeralo, keby som sa pridala ku zvieratkám s ohnutými rohami, veď je tam aj krava od susedov a tá má také ohnuté rohy, že ohnutejšie som ani nevidela... tak to teda nie!

Rozmýšľa lev: ja som síce agresívny predátor a jednoznačne by som sa mal pridat' ku zvieratkám v agresívnej skupinke. Ale čo taká skupinka kričiacich a dupotajúcich zvieratiek – veď keď ja zarevem a poriadne sa rozbehnem, môj krik a dupot počuť široko-ďaleko! Kde sa len pridám? To vôbec neviem!

Rozmýšľa vrabec: ani rohy nemám, ani šplhať sa neviem, dupotať neviem, do oblakov nevyletím, lietam len tak nevysoko, ani hlavu do piesku nestrkám, ani farbu meniť neviem... aká škoda, že som si nezaložil vlastnú skupinku. Nabudúce to veru spravím! A teraz sa nepridám k nikomu, nech si robia čo chcú!

Rozmýšľa krtko: tu to vôbec nevyzerá dobre. Ja sa radšej poberiem a podhrabem sa do susednej zvieracej ríše. Tam majú mäkšiu zem

a jednoduchšie si vyrobím tunely!

Rozmýšľa ryba: o zvieratká vo vode sa vôbec nikto nezaujíma a napriek tomu nás každá zo skupiniek presvedča, že sa máme pridat' k nej. Kašlem na nich, nech sa len hašteria! Ja sa pridám ku skupinke zvieratiek, o ktorej hovorila veľryba – žijú v akejsi rodine. O tej skupinke síce nič neviem, ale čo na tom, nech im to natrú!

Prekáračky a kortešačky skončili, nadišiel deň D. Každé zo zvieratiek sa nejakým spôsobom pridalo svoj hlas niektorej skupinke zvieratiek. Keď sa všetky počty sčítali, zvieratká ostali ako omámené. Žiadna zo skupiniek zvieratiek nezískala toľko hlasov, aby sama mohla spravovať zvieraciu ríšu. A tak sa nečrtalo žiadne iné východisko, len jedno: skupinka zvieratiek s rovnou chrbticou ale s ohnutými rohami sa začala tváriť, že aj rovné rohy sú celkom fajn a na ohnutej chrbtici až tak nezáleží... skupinka agresívnych zvieratiek začala tvrdiť, že s mierumilovnými zvieratkami sa výborne dopĺňajú a že na nich vôbec nebudú útočiť... skupinka zvieratiek strkajúcich hlavu do piesku sa usilovala o priateľstvo so skupinkou zvieratiek lietajúcich v oblakoch, veď minimálne sa zhodnú na tom, že radi zobkajú pohodené zrno... a skupinka šplhajúcich zvieratiek začala o sebe tvrdiť, že oni sa ani tak veľmi nešplhajú a pokojne môžu žiť aj vo vode!

Jediný, kto sa potešil, bol kocúr v čižmách. Veď sa splnilo, čo chcel – zvieratká budú žiť v KOCÚRKOVE!

Poznáte „kjú ár“ kódy?

Dušan Dírer

Zrejme vašej pozornosti neunikol v minulom čísle nášho časopisu tajomný čiernobiely štvorec (tzv. QR kód – čítame „kjú ár“ kód) umiestnený v tiráži na zadnej strane. Podobný, akoten na konci tohto článku. Viete načo vlastne slúži?

Pred zhruba štyridsiatimi rokmi sa na obaloch nakupovaného tovaru začali objavovať zvláštne pružky s tmavými čiarkami a svetlými medzerami – tzv. EAN (European Article Number) pomocou ktorých je (najčastejšie 13-timi číslicami) zakódovaný

štát pôvodu, výrobca a konkrétne číslo tovaru. Dnes už nikoho neprekvapuje a je už samozrejmosťou, že v obchodoch (nielen pri pokladni) je tovar identifikovaný z tohto kódu prostredníctvom elektronických snímačov.

V súčasnosti nastala podobná situácia. Čoraz častejšie sa objavujú QR kódy (Quick Response Code). Ide o spôsob kódovania väčšieho množstva informácií (vyvinutý v Japonsku už v r. 1994) na malej ploche - QR kód môže obsahovať písmená (4 296 písmen a číslic), čísla (7 089 číslic) alebo japonské znaky kandži (1817 znakov). Na štvorcovej ploche

tak môžu byť pomocou bielych a čiernych štvorcových modulov uvedené: internetová adresa (vo vedľajšom QR kóde je to adresa stránky našej obce, teda údaj <http://liptovskastiavnica.sk>), e-mailová adresa, telefónne číslo, kontaktné informácie, správa SMS, správa MMS, geografická pozícia, alebo údaje o udalosti – názov, miesto, čas, trvanie a podobne..

K „ukrytému“ obsahu sa je možné dopracovať pomocou inteligentného telefónu (smartfónu), resp. tabletu so zabudovaným fotoaparátom, v ktorom je nainštalovaná aplikácia s čítačkou QR kó-

dov, bežne zadarmo dostupné v obchode AppStore (iOS), alebo Google Play (Android). V ponuke je množstvo rôznych verzií čítačiek, stačí si vybrať.

Takže, ak máte smartfón, alebo tablet s pripojením na internet a spustíte v ňom nainštalovanú aplikáciu, fotoaparát namierite na QR kód nachádzajúci sa o 2 cm nižšie, za niekoľko okamžikov sa spustí prehliadač www stránok a v ňom sa objavia informácie zo stránok našej obce.

Jednoduché však?

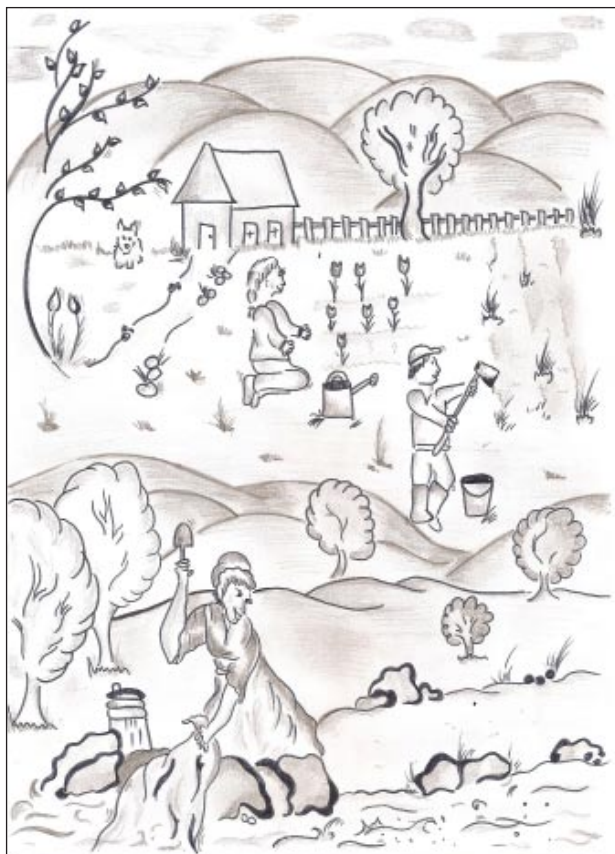
Spomienky na jar

Alfonz Balko

Rodák Alo Balko, ktorý prežil detstvo v Liptovskej Štiavnici, si pamätá našu obec tak, ako my, neskôr narodení, nebudeme mať možnosť už nikdy zažiť. Dnes ponúkame jeho štvrté spomienky, tentokrát zamerané na aktuálne ročné obdobie - jar.

Keď zmizol sneh, my, chlapi z horného konca dediny, sme začínali svoje potulky popri potokoch a po lese. Objavovali sme najprv snežienky, kytičky ktorých sme prinášali domov a neskôr vřbové a rakytové prútky s vypuknutými maľuškami. S obľubou sme z vřbových konárikov plných jarnej miazgy vykrúcali a robili píšťalky, alebo tzv. prdele so zvukom pripomínaným už v názve. Prichádzala jar a s ňou sa začínali jarné práce, ktoré boli základom pre úžitky, možno povedať, skoro každej rodiny v dedine, v období medzi prvou a druhou svetovou vojnou. Aj tí, ktorí pracovali v papierňach Solo, či Supra alebo v rybárpoľskej textilke (cez vojnu sa v jej areáli vyrábali lafety na kanóny) mali záhradky a úžitkové zvieratá.

Na jar sa začínalo s pasením dobytky. Pastier (platili ho majitelia kráv) začínal skoro ráno na dolnom konci, keď kravy už boli podojené a hnal stádo hore dedinou. Kravy

Jarné práce...

Kresba: Oľga Prekopová

sa pásavali na lúke na začiatku Komorníckej doliny, cez Dielec až po Čerená a Kňazov kút a tiež pod Haľami a na začiatku Zemianskej doliny, kde bolo aj naše futbalové ihrisko. Na ňom potom ostávali kopčky kravincov, ktoré sme pred každou hrou museli odstraňovať. Takéto značenia nechávali kravy aj na prašnej ceste cez dedinu. Aj preto občania, takmer každý deň, odstraňovali z cesty aspoň zhruba exkrementy a každú sobotu ulicu pokropili a pozametali. Jalovice i ovce sa vyhánali na hole. Jalovice sa pásavali najmä za Makovicou, Úplazoch a za Kohútom. Tam im majitelia nosievali v určených termínoch kamennú soľ. Ovce mali svoje pastviská hlavne na Poľane, Bohúňove a v Ludrovskej doline, na Javorí a Žliabkoch, kde boli aj salaše a košiare. Košiare sa prenášali viackrát za sezónu tak, aby sa vyhnojila celá lúka. Pásavali sa aj po jej pravej strane Ludrovskej doliny pod Brankovom, kde boli lúky, ktoré sa aj kosievali a kde bol tiež salaš.

K jari patrila aj príprava pôdy, orba, s prípr. hnojením, bránenie a potom sadba zemiakov, kvaky, burgyne, kapusty a ostatnej zeleniny a samozrejme sejba najmä jačmeňa a ovsa (pšenica a tobôž kukurica sa na dolnom Liptove za mojej mladosti nepestovali), prípadne dateliny (trojky), či lucerny a zriedkavejšie viky. Niektorí siali aj konope, menej lan,

s ktorým bolo viac roboty. Najvýznamnejšie bolo sadenie zemiakov a sejba obilnín (začínalo sa okolo Gregora). Jedno i druhé vyžadovalo najprv pooranie príslušnej plochy. Od svojich cca 5 rokov som už pomáhal otcovi pri oraní s vedením koňa. Dnes sa orie i hnojí pomocou strojov ťahaných traktorom. O sadení zemiakov nebudem hovoriť, pretože rovnakým spôsobom ako kedysi, sa sadia na záhradách aj dnes.

Úzke pásiky rolí boli ohraničené po dĺžke na oboch stranách medzami, na koncoch ktorých boli hřby každoročne z prilahlej role vyzbieraných kameňov. Medze slúžili aj protierozne a ako úkryty menších divých zvierat (od vtáčať po zajace). Na jar sa sial jačmeň a ovos a koncom leta, začiatkom jesene oziminy (žito, ozimný jačmeň). Sialo sa ručne. Tým začínal proces, ktorý pokračoval žat-

Vyháňanie jalovic na pašu

Kresba: Oľga Prekopová

vou, mlátením obilia, mletím zrna na múku a pečením chleba, našej najvýznamnejšej potraviny. Pečenie chleba (v prípade núdze nekvasených pecúchov) bolo pravidelnou činnosťou. Nejaké obdobie pekával chlieb kozácky imigrant Liachov v pekárni pri starej škole. Doma upečenému chlebu sa však dávala prednosť. Moja stará mama pekávala chlieb v peci, ktorá tvorila dolnú časť murovaného sporáka (šparheltu). Pieklo sa viac chlebov naraz. Na prípecku sporáka, nad rúrou na pečenie menších vecí, sme ešte ako malé deti s bratom aj sedávali, lebo tam bývalo teplo.

K jarným prácam patrilo aj bielenie dreveníc, najmä ak bolo treba nahradiť cez zimu vypadnutú hlinu, ktorou sa zatierali škáry medzi jednotlivými brvnami. Bieleniu sa hovorilo aj keď náter bol farebný. Pre vonkajší náter sa užívali prakticky len dve farby: zelená a modrá. Keď sa bielil aj vnútrajšok, opravovala sa aj dlážka a vymieňala žitná slama v strožliakoch na posteliach.

Na jar, po roztopení ľadu sa začínalo aj s praním, nie však v elektrickej práčke ale ručne na potoku. Do potoka sa šikmo položil stolček na ktorý sa vyvarené prádlo po prepláchnutí položilo. Tam sa striedavo piestom naň nahadzovala voda, ktorá sa búchaním piesta z neho vytlačala.

S jarou je spojená aj Veľká noc. Jej priebeh, počnúc popolcovou stredou je v obci v podstate rovnaký aj dnes. Rozdiel je v oblievačke na Veľkonočný pondelok. Chlapci - oblievači si už iste nepripravujú voňavku (takzvanú

Pokračovanie na str. 6

Spomienky na jar

Pokračovanie zo str. 5

„otkolónku“) maceráciou hrebíčkov a mládenci - oblievači nezahatávajú potok (napr. oproti dvoru Hrabušovcov – Gágovcov, kde v minulom roku bol požiar), snopmi slamy, aby v hlbšej vode „kúpali“ dievčatá ako pred 80 – 90-timi rokmi. Bolo to kruté a predpokladám že zaniklo podobne aj oblievanie vedrom studenej vody, ktoré bolo vtedy bežné.

V máji mládenci stavali dievčatám máje. Každý mládenec tej svojej, o ktorú mal vážny záujem. Pomáhali si navzájom, takže stavali v skupinkách. Máje boli zo štíhlych, čím vyšších, odkórnených smrekov, na ktorých konci boli ponechané vetve ovešané pestrými papierovými stužkami. Máje, v podobe zelených borievok, ktorých bolo vtedy na

Čerenách, pod Lazmi a pod Haťami neúrekom, stavali členovia hasičského zboru ku každému domu a potom v nedeľu chodili s ovenčenou šablou a muzikou (husle, príp. harmonika) z domu do domu a domácu paniu, či dievčatá vytancovali a dostávali odmenu, finančnú a aj v podobe kusov slaniny, ktorú darujúci napichovali na šablú. Táto obyčaj ako viem trvá aj teraz, len miesto borievok sa dávajú smrečky, pretože borievky, vďaka exhalátom z výroby sulfátovej celulózy, vyhynuli.

Koncom jari začínalo aj kosenie trávnych porastov. Kosci začínali skoro ráno, pri brieždení, keď ešte bola rosa. Neskôr prichádzali gazdiné, ktoré rozhadzovali na-kosené riadky, aby seno rýchlejšie uschlo. Suché seno sa ukladalo do kôpok a po úplnom vyschnutí

zväzalo na rebriniakoch do humien, kde sa ukladalo na povalu. Z krmovín sa pestovala ďatelina (trojka) a lucerna, ktoré sa tiež kosili koncom jari podľa stavu kvitnutia. Spracovávali sa podobne ako tráva, len sa sušili na vôstrbách (ostrvách), čo boli kmienky smrečkov cca 2 m vysoké, na ktorých boli ponechané cca 15 – 20 cm dlhé pahýle konárov pre zachytenie sušenej krmoviny.

Na jar začal chodiť do našej dediny aj „lacný Jožko“, zvyčajne pôvodom z Bosny. Zo svojej krošne, zavesenej na popruhoch pred sebou na bruchu, ponúkal nožiky (prím viedlo malé sarajevo), britvy, fúkacie harmoniky, mydlá a iný galantérny a drogistický tovar.

Na jar boli aj ďalšie udalosti ako Turíce, vynášanie Moreny a i. ale o tom možno niekedy nabadúce. ■

Na jednu jar nezabudnem

Alfonz Balko

Jednu jar si pamätám zvlášť, lebo som takmer prišiel o život. Bolo to pred ukončením vojny v 1945. Lipt. Mikuláš mali vtedy v rukách nemecké vojská (v Mikuláši sa koncom zimy a začiatkom jari trikrát vymenili sovietske a nemecké vojská). Niektorí občania chceli evakuovať, lebo sa báli sovietskych vojsk. Preto v jeden jarný deň dostali tí občania L. Štiavnice, ktorí mali konský povoz príkaz, aby šli týchto evakuantov odvieť do Ružomberka. Preto môj otec a niekoľko ďalších povozov z dediny museli ísť do L. Mikuláša. Otec vzal aj mňa a preto to viem z vlastnej skúsenosti.

Po príchode do L. Mikuláša nás usmernili na námestie hneď na pravo a obsadili ulicu až ku kostolu. Ortskomando (miestne veliteľstvo Nemcov) bolo v trojpodlažnej budove, s veľkým podchodom, hneď na ľavo pri príchode na námestie. Mňa udivili zvuky klavíra na ktorom hral niekto na najvyššom poschodí Ortskomanda pri otvorenom okne. Jeho tóny sa miešali s výstrelmi diel, ktorých strely lietali ponad mesto. Povozy čakali kde ich pošlú. Príslušníci HG objavili v jednej garbiarni tajný úkryt, pod schodmi, za ťažkou skriňou, s niekoľkými desiatkami krupónov kože. Cez vojnu koža na podráž-

ky bol úzkoprofilový tovar. Topánky, boli len kožené (plasty ešte neboli), bežne sa podbíjali práve takými podrážkami. Náš voz bol došteniak (ostatné boli rebriniaky) a zrejme

Medzi nemcami a gardistami...

Kresba: Oľga Prekopová

preto vybrali náš voz pre odvoz uvedených krupónov. Krupónmi sme v garbiarni naložili voz. Ich odvoz pravdepodobne museli schváliť Nemci a preto nás gardisti priviedli pred Ortskomando. Krupóny chceli Nemci aj gardisti. Keďže sme tam dosť dlho stáli otec šiel k ostatným vozom a na kozlíku som sedel len ja. Prišiel nemecký vojak a ukázal mi, že krupóny mám poskladať do podchodu Ortskomanda. Aj som začal, ale keď Nemec odišiel poprenášal som podľa pokynu gardistu krupóny znovu na voz a sadol som si na kozlík. Ako som tam sedel ma napadlo, že taká podrážková koža by sa zišla aj nám. Preto som pošibal kone a chcel som odísť

k radu štiavnických povozov, na ktorých boli naložené skrine a iný nábytok s tým, že im nejaké krupóny dám. Prešiel som nejakých 20 m keď zaznel silný krik. Obzrel som sa a videl som nemeckého vojaka, ktorý sa vrátil z podchodu ako mieri na mňa puškou a gardista mu ju odtlača a kričí aby som sa vrátil. Okamžite som zastal a vrátil sa s povozom na pôvodné miesto. Medzitým sa obe strany dohodli a krupóny ostali gardistom a mohli sme ich odviezť do Ružomberka. Na našom voze sedel samopalom ozbrojený gardista (nebol to dobrý človek) a celou cestou sa k vozu nedovolil nikomu ani priblížiť. Vo Vlachoch, kde sme nakrátko zastali, zastreli dokonca psa, ktorý sa priblížil k vozu. Samozrejme ani my sme nesmeli zísť z voza. Preto neviem ako a kde išli ostatné vozy. Pred pol-

nocou sme došli do Ružomberka a náklad sme zložili v podchode domu na začiatku Makovického ulice. Cesta medzi L. Mikulášom a Ružomberkom bola vtedy pomerne úzka a dosť kľukatá (nádrž Liptovská Mara ešte neexistovala). Z oboch strán bola obrúbená veľkými stromami. Všetky stromy, zo strany od cesty, mali vo výške cca 1 m zárezy a v nich niekoľko zviazaných šúlkov výbušnín. Ich explóziou chceli padlými stromami zahatať cestu. Nemci sa však stiahli (hrozilo im obklúčenie zo západu) a zničenie stromov sa neuskutočnilo. ■

Nedajte šancu zaniknúť Vašej škole

alebo Ako správne vybrať základnú školu

Renáta Cagalincová

Dnes, v období zápisov do prvého ročníka, sa Vám, rodičom detí, ktoré sú ešte len v predškolskom veku a v budúcnosti sa stanú „školákmi“, prihovám ako riaditeľka Základnej školy v Liptovskej Štiavnici. Pred samotným zápisom na vás čaká rozhodnutie, kde bude dieťaťu najlepšie, kde sa mu dostane kvalitného vzdelania...

Rozvážni a rozhladení rodičia si začínajú uvedomovať, že kvalita vzdelávania, akú dieťa môže dostať už v základnej škole môže byť rozdielna. **Náskok v schopnostiach jednotlivých detí sa začína formovať už v tomto veku** a tak zodpovední rodičia začínajú pátrať dostatočne včas kam s dieťaťom do školy.

Na výber je dnes množstvo alternatív. Môžete si vybrať medzi štátnymi, súkromnými či cirkevnými školami. A už v tomto základnom výbere budete určite pozorovať v každom prípade iný prístup k vzdelávaniu.

Skúste sa zamyslieť nad otázkami a informáciami o základnej škole vo vašej obci :

Počty žiakov v triedach

Maximálny počet detí v prvom ročníku je 11, v druhom až štvrtom ročníku 13. Tento počet v meste prekračujú, **Vášmu dieťaťu sa nedostane viac pozornosti. Celkovo nižšie počty žiakov tiež predchádzajú šikane v škole – každý každého pozná, o všetkom sa hneď vie.**

Kvalifikovanosť a skúsenosti učiteľov

Kvalifikovanosť a skúsenosti pedagógov sú stopercenté. Nie vždy sa totiž stretnete v meste s tým, že má triedny učiteľ kvalifikáciu a skúsenosti podľa vašich predstáv. **Využite popoludnie otvorených dverí prípadne individuálnu návštevu školy a stretnite sa osobne s učiteľkami a vychovávateľkami.**

Nové vyučovacie metódy

Prváci sa budú učiť čítať a písať novou metódou – Sfumato. Bežné sú projektové dni, blokové vyučovanie, samostatné vyhľadávanie a spracovanie nových informácií, učenie spolupráce v skupinách.

Domáce úlohy

V akej frekvencii a v akom rozsahu dostávajú deti domáce úlohy . V tomto prípade sa viaceré školy líšia. V niektorých odovzdávajú domáce úlohy každý deň, v iných ich zase odovzdávajú všetky len raz

za týždeň. V našej škole žiaci pri nízkom počte žiakov precvičia učivo už na hodine, k tabuli a k odpovediam sa v priebehu jednej vyučovacej hodiny dostanú viackrát. Domáce úlohy už nie sú alebo len málo.

Vybavenie školy

V akom stave sa nachádzajú triedy, školský klub, knižnica, ale i jedáleň, sociálne zariadenia, šatne či cvičebňa si môžete pozrieť na školskej stránke alebo osobne. Všetko je zrekonštruované a vynovené.

Mimoškolské aktivity

Priamo v škole je dostatočná ponuka útvarov záujmovej činnosti, zastrešená dobrými učiteľmi. Odpadá vám povinnosť naháňať sa s dieťaťom po krúžkoch v meste v poobedných časoch. Podľa záujmu rodičov je možnosť ponuku rozšíriť.

Výučba cudzích jazykov

S výučbou anglického jazyka začíname od prvého ročníka s dotáciou dvoch hodín týždenne, a novou vyučovacou metódou Jolly Phonics. Znovu treba pripomenúť nízky počet žiakov v triede – nemusia byť delení na skupiny.

IT výchova

S IT výchovou začíname od druhého ročníka. Škola má samostatnú učebňu informatiky, počítače sú v kmeňových učebniach, v ŠKD. Internet je samozrejmosťou a využívaný aj na iných vyučovacích predmetoch. Informačnú techniku postupne modernizujeme a dokupujeme, čím sa smelo môžeme porovnávať s mestskými školami. Škola má vlastnú internetovú stránku, ktorá je pravidelne aktualizovaná. Zviditeľňujeme sa aj na facebooku.

Spolupráca s CPPP aP a integrácia detí

Škola nemá vlastného školského psychológa alebo špeciálneho pedagóga, spolupracujeme však s CPPP aP v Ružomberku. Už pri prvých podozreniach na tzv. poruchy učenia a správaniach alebo iných ťažkostiach, sa kontaktujeme s rodičmi a poradňou.

Škola v prírode, plavecký, školské výlety

Každý druhý rok striedame školu v prírode a plavecký výcvik. Žiaci spoznávajú Tatry, učia sa väčšej samostatnosti bez rodičov, utvrdzujú si kamarátstva. Pri účasti nerobíme rozdiely v ročníkoch, môžu ísť podľa záujmu žiaci od prvého po štvrtý ročník. V meste to už tak nemusí byť.

Spolupráca na projektoch

Škola je zapojená do projektu Zdravá škola, Sme škola proti šikanovaniu. Trikrát sme sa zapojili do projektov Mond SCP, zveladili sme si okolie školy, prispeli i k skrášleniu vašej obce.

Dodatkové financie

V porovnaní s mestom máme nízky poplatok za ŠKD /2 €/, časovo sme vyšli v ústrety zamestnaným rodičom a od rána funguje ranný klub a predĺžili sme aj čas v popoludňajších hodinách

Komunikácia s rodičmi

Sme otvorená škola, čo znamená, že rodič nemusí čakať na zvolanie triednych stretnutí a konzultácií, ale pani učiteľky a riaditeľka školy sú Vám k dispozícii i v popoludňajších hodinách podľa dohovoru a potreby. Rodič sa môže prísť pozrieť i na vyučovanie. Kontakt medzi školu a rodičom môže byť telefonický a cez email.

Pri rozhodovaní je pre Vás rodičov vhodné oboznámiť sa aj so správou o výchovno-vzdelávacej činnosti, ktorú je škola povinná každoročne zverejňovať/na stránke školy/. V nej by ste mali nájsť informácie o zameraní školy, mimoškolskej činnosti, ale aj jej rozpočet či kvalifikovanosť učiteľov.

Osobné referencie známych

Ak sa rozhodnete pre konkrétne školy pokúste sa ešte zistiť, či nepoznáte niekoho, koho dieťa danú školu navštevuje. **Vypočujte si jeho názor, ale nepripisujte mu najvyššiu dôležitosť. Ak sa nepoznáte dobre, môže vás neobjektívna zlá skúsenosť iba zmiašť. Urobte si vlastný názor zo všetkých informácií, ktoré ste vďaka svojmu prieskumu získali.**

Zvážte lokalitu

Vaše dieťa a Vy nemusíte zažívať strepy z cestovania, z omeškania autobusu, z bezpečnosti. Zvážte či ste schopní toto každodenne zvládať. Tento faktor vám môže obrátiť život na ruby.

Nikdy rodičia nemali toľko možností a informácií o základných školách ako majú dnes.

Spravte si preto prieskum, zozbierajte čo najviac informácií o možnostiach, ktoré sa vám ponúkajú a rozhodnite sa správne. Vaše deti budú tieto školy navštevovať nasledujúce roky a prežijú v nich svoje dospievanie. Váš výber ovplyvní ich ďalší život.

Rozhodujte sa preto zodpovedne. ■

Poznáš rozprávku?

Janka Kamhalová

Kde bolo tam bolo, bola jedna malá školička. V tej škole sa učili len dobré a šikovné deti a na jeden deň, presne 14. marca, sa táto škola stala rozprávkovou. Uhadnete kde to bolo? No predsa v Liptovskej Štiavnici!

Žiaci sa premenili na víly, čarodejnice, princezné, bol tu aj Janko Hraško, Maťko bez Kubka, Šípkové Ruženky, Červené Čiapčky, dobrá starenka, ale aj kráľ s kráľovnou. Všetko sa začalo už doma. Žiaci dostali domácu úlohu pripraviť si kostým podľa ktorého budú ostatní hádať postavy z rozprávok. Kostýmy boli pripravené veľmi starostlivo.

Ráno sa žiaci aj pani učiteľka vyobliekali do kostýmov a celé vyučovanie bolo tak trochu rozprávkové. Na matematike sme počítali rozprávkové slovné úlohy, na čítaní čítali rozprávku, vymýšľali vety o rozprávkach. Kvíz „Poznáš rozprávku?“ sa začal dramatizáciou o Šípkovej Ruženke, ktorú nacvičili žiaci 3. ročníka. Ako to v rozprávkach býva, všetko sa dobre skončilo a princ bozkom zobudil princeznú a odklial celé kráľovstvo. Po nej nasledovalo predstavovanie rozprávkových postáv.

Foto z archívu školy

Nie každú sa nám podarilo hneď uhádnuť. Problém nerobil ani Rozprávkový kvíz. Väčšinu otázok sme hravo zvládli. Za správnu odpoveď bola sladká odmena. Ďalšou úlohou bolo hádanie názvu rozprávok podľa indícií. Odpovede ukázali, že hádanie nebol ťažký oriešok a naše deti rozprávky poznajú veľmi dobre. Poučili sme sa aj zabavili.

Prečo sa tak stalo práve teraz? Všetci vieme, že „**Marec je mesiac knihy.**“ Snažíme sa u našich detí vzbudiť lásku ku knihám, aby nesiahali len po počítačových hrách, ale aby rozvíjali svoje poznanie, svoj vnútorný citový život, ktorý im žiadna počítačová hra neposkytne. V každej triede nájdete výstavky kníh, ktoré deti priniesli z domu a

zvedavo si v nich listujú a čítajú. Každý pondelok si žiaci môžu požičať knihy aj zo žiackej knižnice. Teší ma, že čitateľov v knižnici pribúda.

Rodičia, prosím, čítajte svojim deťom rozprávky, zhovárajte sa s nimi, počúvajte ich, odpovedajte im na otázky. Viem, je to náročné, ale verte, to, čo vložíte do detských srdiečok sa vám vráti dvojnásobne. Učte ich milovať knihy, múdrosť v nich ukrytú, lebo naše deti sú citlivé a vnímavé. Dovoľte mi ukončiť môj článok citátom, ktorý vyslovil učiteľ národov J. A. Komenský:

„**Nemilovať knihy znamená nemilovať múdrosť, nemilovať múdrosť však znamená stať sa hlupákom.**“

O „krehkosti“ dnešnej rodiny

Katarína Pastuchová

Rodina je považovaná za najdôležitejšiu sociálnu skupinu, v ktorej človek žije. V rodine dochádza k uspokojovaniu jeho fyzických, psychických a sociálnych potrieb.

Zdrojom pocitu bezpečia a istoty pre dieťa v normálnej rodine je predovšetkým matka. Potreby bezpečia, istoty, lásky sú ľudské náležitosti a sú uspokojované emočnou akceptáciou a poskytovaním špecifickej skúsenosti prežívania bezpečného citového vzta-

hu. Táto skúsenosť je pritom základom pre vnútornú istotu a vyrovnanosť, schopnosť udržiavať pozitívny vzťah k svetu i k sebe samému či schopnosť nadväzovať a udržiavať trvalé vzťahy s okolím.

Jednou z negatívnych možností pôsobenia rodinného prostredia a ich členov na psychický vývoj dieťaťa je situácia, keď dieťa trpí nedostatkom v oblasti uspokojovania potrieb. Negatívny vplyv a dôsledky sú spojené predovšetkým s nedostatkom v ob-

lasti citovej a emocionálnej. V takom prípade hovoríme o **psychickej deprivácii**. Psychická deprivácia je nespokojovanie potrieb citovej istoty a bezpečia v dostatočnej miere a po dostatočne dlhý čas.

Priľnutie k rodičom je prvým a zrejme najdôležitejším vzťahom dieťaťa. Pomáha mu vytvoriť si názory a predstavy, ktoré sa mu v budúcnosti stanú príkladom pre ďalšie vzťahy. Ale keď v ranom veku nedôjde k ni-

O „krehkosti“ dnešnej rodiny

Pokračovanie zo str. 8

čomu závažnému a negatívne skúsenosti sa objavia až v neskoršom veku, riziko narušenia tejto väzby sa výrazne znižuje. Pokiaľ deti majú osobnú skúsenosť s narušenou väzbou k rodičom, je väčšia pravdepodobnosť, že v dospelosti budú ako rodičia zle zaobchádzať s vlastnými deťmi. Prvé citové základy týkajúce sa empatie získavame už v dojčenskom veku – od rodičov, ktorí sú s nami emočne zladení. Výpovednú hodnotu má nasledujúci príklad. *Malé dievčatko nedokáže správne poskladať kocky a požiada matku o radu. Pokiaľ matka*

všímavosť rodičov je pre dieťa taktiež stresujúci faktor, ktorý sa často prehliada. Intenzívny stres môže v tomto období oslabiť funkciu mozgových centier zodpovedných za učenie a poškodiť intelekt. Deti, ktoré sú z rodín, kde panuje napätie, nenávisť, zvady, hašterenie, môžu sa prejavovať ako citovo labilné, náchylné žiarliť a plakať, môžu byť vzťahovačné a precitlivené. Niektoré ťažko nadväzujú priateľstvá, iné nemajú zmysel pre spoluprácu ani pre kolektívnu hru. Najviac sú postihnuté deti v rodinách, v ktorých sú vystavené trvalému traumatizovaniu (neustále scény pre neveru alebo al-

rovnováhy svojich detí, tým, že pre ne utvárajú nevhodné výchovné prostredie a zanedbávajú ich výchovu. Alkoholizmus spôsobuje u detí alkoholikov rozličné psychické poruchy a spoločenské defekty. Najväčšie škody napácha alkoholizmus v oblasti výchovy detí, vo vzťahu rodič - dieťa. Dieťa obyčajne vidí vo svojom rodičovi prirodzenú autoritu, ktorá nemá chyby a ktorá sa nemôže mylíť ani mať negatívne vlastnosti. Keď sa rodičia vadia, urážajú a ponižujú jeden druhého, dieťa sa dostáva do konfliktných situácií, ktorú nie je schopné zvládnuť, jeho predstavy sa rúcajú, pre svoju neskúsenosť stráca istotu.

Kvalita života v akejkoľvek spoločnosti je priamo závislá od kvality rodinného života. Premeny, ktoré sprevádzajú transformáciu našej spoločnosti, sa bezprostredne týkajú aj rodiny. Rodina, ale i rodinné prostredie, prechádza mnohými kvantitatívnymi a kvalitatívnymi zmenami, ktoré v období, keď dieťa vstupuje do školského procesu, veľmi zasahujú a ovplyvňujú jeho celý priebeh. Tým, z akého rodinného prostredia dieťa prichádza, je poznačený priebeh jeho celého fungovania. V súvislosti so spoločenským vývojom, neustálymi zmenami, zrýchľujúcim sa tempom života sa rodina v poslednom období stáva krehkejšia a veľakrát potrebuje viac podpory ako kedykoľvek predtým. **Vytvorenie priaznivého rodinného prostredia, schopnosť realizovať kvalitný rodinný život je jedna z najťažších úloh človeka. Harmonická rodina, harmonické rodinné prostredie s dobrými citovými väzbami, s atmosférou vzájomnej dôvery a úcty, vzbudzujúca u členov rodiny pocit istoty a bezpečia má priaznivý vplyv na celé výchovné pôsobenie rodiny.**

Spracované z internetového prípevku ■

Foto z archívu školy

reaguje láskavo a s radosťou jej pomôže, posilní v dieťati dôveru. Avšak, ak sa dievčatko stretne s podráždeným nezaujmom, bude zneistené. Pokiaľ sa odmietanie stane pravidlom, dieťa k ľuďom zaujme negatívny postoj a nebude očakávať od ľudí nič iné ako odmietanie.

Najviac sú ohrozené deti, ktorých rodičia sú citovo nezrelí. Napr.: berú drogy, sú neustále deprimovaní alebo rozčúlení alebo žijú chaotickým životom. Takíto rodičia nedokážu spravidla poskytnúť dieťaťu potrebnú starostlivosť, nehovoriac o ich vnímavosti k citovým potrebám dieťaťa. Ne-

koholizmus, alebo duševná porucha niektorého z rodičov). Deti vychovávané v atmosfére stáleho strachu, obáv, hnevu alebo žiarlivosti sú viac alebo menej takmer vždy citovo labilné a majú v živote mnoho ťažkostí. Najzhubnejšie, najmasovejšie a najrozkladnejšie zasahuje alkoholizmus do manželských a rodinných vzťahov, ktoré brutálne narúša, ničí lásku manželských partnerov, vzájomnú dôveru a rodinný súlad, vyvoláva manželské rozvraty a je hlavnou príčinou krízy rodinného života. K tomu pristupujú nevyčísľiteľné škody, ktoré spôsobujú alkoholicy narušovaním psychickej

Utečenecká kríza alebo ako podať prst a prísť o celú ruku

Michaela Uhrinová

Utečenci. Hrozba. Zánik Európy. Migrant. Cudzinci. Slová evokujúce neistotu, stratu tváre nášho najstaršieho kontinentu, ktorého súčasný ráz zostane možno len legendou. Situáciu ktorá nastala je potrebné vnímať z dvoch pohľadov. Prvým je fakt, že ľudia zasiahnutí vojnou, prenasledovaním, hľadajú útočisko v náruči európskych štátov a sú priam odkázaní na našu pomoc, lebo ju skutočne potrebujú.

Tento stav na druhej strane prináša prospech takzvaným ekonomickým utečencom migrujúcim za vidinou lepšieho života, bohatstva a krásne fungujúceho sociálneho systému, ktorý za náročné ničnerobenie dokáže zabezpečiť ružovú budúcnosť. Existuje možnosť postaviť sa humanitárne k ľuďom postihnutým vojnou. Akým spôsobom si však vlády predstavujú presídľovanie celého kontinentu do našej matičky Európy? Zvlášť pani Angela, ktorá porušuje azylové právo, rad za radom zmluvy a dohovory na medzinárodnej úrovni, len aby privítala Utečencov, ktorých integrácia neprebehne z noci na ráno ako šibnutím prúťka.

Človek by si mal uchovať obraz súčasnej Európy. Práve ten môže byť tou poslednou spomienkou na starý kontinent, „pretože za pár rokov budete na vyučovaní sedieť s turbanmi na hlave“, ako nám ešte na základnej škole načrtnol náš učiteľ dejepisu. Tento výrok som si opäť vybavila až po zverejnení informácie, ktorá nedovoľuje dievčatám v niektorých nemeckých školách nosiť sukne, pretože sú príliš provokujúce pre nové publikum z arabských krajín. Čo príde teraz? Zavedieme burky a povinný arabský jazyk? Krok za krokom robíme malé-velké ústupky. Dokedy? Kým sa úplne nevzdáme svojej kultúry?

S pojmmami týkajúcimi sa nových obyvateľov je v susednom

Nemecku potrebné narábať veľmi jemne. Na verejnosti sa namiesto spojenia utečenec, ktoré je vraj urážlivé, používa výraz Cudzinec. Každý, kto z rôzneho dôvodu opustil svoju rodnú hruď a nachádza sa v tejto krajine je od teraz Cudzincem bez rozdielu či je to Cudzinec - otec rodiny pracujúci v nemeckej automobilke alebo Cudzinec prichodiaci z Blízkeho východu hľadajúci istoty v novej krajine bez štipky úsilia čo i len prispôbiť sa európskemu spôsobu života.

Nájdu sa aj takí, ktorí ohŕňajú

síce nie je, ale kvalitná selfie sa dá odfoťiť aj so Samsungom.“ Keď je vaša pravá ruka zaneprázdnená telefónom a ľavá cigaretkou, je náročné byť prítomný ešte na jazykovom kurze, ktorý je jedinou náplňou vašej práce. Účastníci tohto kurzu sa radi prejdú a nechajú si preplatiť cestovné náklady a následne zmiznú spolu so zvukom štrngajúcich mincí v cigaretkovom automate. Percento tých, ktorí sú ochotní učiť sa jazyk, aby si mohli v krajine v budúcnosti nájsť uplatnenie a prácu, je naozaj mizivé, ba niektorým

nomickými dôvodmi pre ktoré zanechali svoje krajiny a rodiny. „Bola som prijatá na univerzitu v Aleppo, spadla na ňu bomba.“ „V Afganistane som pracoval pre americkú firmu, dostával som výhražné telefonáty od vlády a bol som dotlačený prácu zanechať, pretože som mal strach o život a zdravie svojej rodiny. Doma mám 4-mesačnú dcéru, ktorú som ešte nevidel, ale dúfam, že ju niekedy uvidím.“ „Ako som utiekol zo Somálska, prešiel som 12 krajín, kým som sa dostal do Nemecka. Politické prenasledovanie, verbovanie 11 ročných chlapcov do armády. Neexistuje zamietavá odpoveď. V prípade ak vám zazvoní telefón, dostávate „úlohu“. V momente, keď zdvihnete telefón, dostávate ďalšie pokyny. Niet cesty späť.“

Hodiny plavby z afrického na európsky kontinent označili niektorí za doteraz najväčší strach v ich životoch. Média nás informovali o tragédiách a potopených lodiach v Stredozemnom mori v súvislosti s ich prevozom. Ani zďaleka sa tieto čísla nepribližovali k realite. Takýchto lodí a člnov boli a sú desiatky a desiatky, a pribúdajú ďalšie. Áno, každý má pri sebe záchrannú vestu. Bohužiaľ, niektoré sú v rámci úsporného prevádzzačského režimu vyrobené z lacných materiálov, ktoré pri kontakte s vodou klesajú priamo na dno. Média nás o tom nemajú potrebu informovať, títo ľudia však vedia čo ich čaká. Napriek tomu, s vierou v lepší život absolvujú túto cestu a dúfajú, že sa vyložia.

Rozličné kultúry vedľa seba môžu existovať, ale ich postupné miešanie z dlhodobého hľadiska nefunguje a ani fungovať nebude. Slovenská republika sa už v auguste 2015 vyjadrila k problematike, keď sa ministerstvo vnútra vyslovilo za integráciu utečencov s kresťanským vierovyznaním,

Pokračovanie na str. 12

Príroda už oživa...

Kresba: Oľga Prekopová

jú nosy nad poskytnutým ubytovaním v novostavbách bytov z dôvodu nevyhovujúcej rozlohy. Príspevky na ošatenie, za ktoré by sa zaobliekla priemerná 4-členná slovenská rodina sa niektorým taktiež mália. Kontakt s rodinou na Blízkom východe je prvoradý, preto každý podľa príslušnosti k svojmu okresu obdržal smartfón a momentálne je v pláne nákup laptopov. Bohužiaľ, podľa niektorých vyjadrení, „iPhone to

ženám bolo ich manželmi zakázané učiť sa nový jazyk. Sociálny pedagógovia majú neľahkú úlohu jemne pretransformovať odkaz: „Si v Európe, tak sa podľa toho správaj!“ a integrovať do európskej kultúry ľudí zo zvykmi, ktoré im boli vstěpované od narodenia a mentalitu, na ktorej nezanechajú stopu ani sto pedagógov stavajúcich sa na hlavu.

Stretnete migrantov s rôznymi osudmi a politickými, eko-

Zdravie je schopnosť zvládnuť problémy každodenného života

Edita Haluzová

V časopise To i to mi vyšlo už veľa článkov so zdravotníckou tematikou. Istý čas som mala dojem, že v podstate už nie je o čom písať.

Že ešte stále o čom písať je, som sa presvedčila po prečítaní článku s rozhovorom s MUDr. J. Hnízdilom a o jeho nedávno vydanej knihe v slovenčine Ako sa nestáť pacientom. Jej hlavným motívom je dostať potrebné informácie až k ľuďom, aby porozumeli vlastnej chorobe, upevniť v ľuďoch dôveru v samého seba. Človek je chorý, pretože si nerozumie, hovorí Dr. Hnízdil. Choroba je vždy informácia, nastavené zrkadlo. Je potrebné, aby sa do toho zrkadla pozrel a následne sa dozvie prečo je chorý, akú chybu v živote robí, čo mu chce telo touto chorobou povedať. Ak túto informáciu včas pochopí, začne na sebe pracovať, zmení svoje správanie, stravovanie, zlozvyky, vzťah k sebe i ostatným ľuďom, či k životnému prostrediu, tak sa uzdraví sám - tvrdí doktor Hnízdil.

Človek má nejaké problémy, starosti, nevie si poradiť, je v strese, bezradný a to čo nie je schopný zmeniť vedome, začne postupom času robiť telo na nevedomej úrovni. Aj keď má človek príznaky choroby - bolesti hlavy, bolesti chrbta, zažívacie problémy, následné komplexné vyšetrenie

nedokáže vo veľa prípadoch identifikovať zdravotné problémy, lebo podľa výsledkov vyšetrení je pacient objektívne zdravý. Ukázalo sa, že tieto problémy sú takzvanou somatizáciou, čo znamená stelesňovanie zložitej životnej situácie človeka. Napr. bolesti hlavy - má problémov plnú hlavu, závrate - zatočila sa mu z toho hlava, bolesti chrbta - naložil si na seba viac, ako vládze uniesť, pálenie záhy - lezu mu tie problémy krkom. Takže, ak má človek nejaký zdravotný problém, znamená to, že má okamžite utekať k lekárovi. Ale mal by si sadnúť, upokojiť sa, zamyslieť sa, čo chce telo touto bolesťou alebo chorobou povedať. Ak to urobíme zavčas, teda vo fáze funkčných problémov a zmeníme svoje správanie, uzdravíme sa. Opakujem, problém sa dá riešiť na začiatku vzniku, netreba ho oddaľovať, popierať, veď sa to vyrieši samo, poprípade nejakými voľnopredajnými liekmi. Počúvajte hlas svojho tela, pretože ak na jednom mieste symptómy potlačíme, tak si nájdeme cestu inde a v konečnom dôsledku si nás problém počká. Postoj pacienta k svojej chorobe je aj dôsledkom jeho vyliečenia, alebo naopak, vedie k jeho zdĺhavým chronickým problémom. Myslíme si, že môžeme žiť v ustavičnom strese, ješť jedlá z polotovarov plné éčok, fajčiť, dýchať znečistený vzduch, žiť v otráve-

ných medziľudských vzťahoch a zachráni nás moderná medicína. Kdeže! Pacienti musia byť pripravení vziať zodpovednosť sami za seba. A nielen za seba, ale aj za spoločnosť v ktorej žijú a za životné prostredie v ktorom žijú. Je naivné si myslieť, že jedinec môže byť zdravý v chorej spoločnosti a v zdevastovanom životnom prostredí. Jediná šanca chorej spoločnosti je, že sa každý jedinec v nej začne chovať zdravo. A to na všetkých úrovniach - životospráva, pohyb, medziľudské vzťahy, aj životné prostredie. No a nesmieme zabúdať aj na spoločenské súvislosti, teda stav politiky a jej dopad na sociálne cítenie a starostlivosť o občanov žijúcich v tejto krajine. Chorá spoločnosť - rovná sa chorí občania, viď stav v našom zdravotníctve... No ale ja nechcem politizovať, chcela som len, aby ste sa pri čítaní môjho článku zamysleli sami nad sebou, nad svojím zdravím a ako by ste si sami sebe mohli najlepšie s niektorými problémami pomôcť. Hlavne v období rôznych sviatkov, kedy sa človek môže prejedat', prepíť a pokaziť si žalúdok aj sviatky, alebo naopak, zmierniť tempo a stres, potešiť sa a s blízkymi, stráviť pár voľných chvíľ na prechádzke v prírode, všetko je vo vašich rukách, vo vašom chcení, urobiť niečo pre seba. Prajem všetkým čitateľom príjemné jarné dni. ■

Vulkáno (a to u nás, na Slovensku)

Ladislav Slanica

Východné pobrežie Ázie je doslova posiate sopkami. Začína to na Kamčatke známou Klučevskaja a končí až niekde za Austráliou. Aj západné pobrežie Južnej Ameriky je, dá sa povedať, posiate sopkami po celej dĺžke Kordilier. Len Európa je na takého „úkazy“ akoby od macochy. A predsa! Taliansko! Vezuv, Vulcano, Stromboli. Skôr môžeme povedať - našťastie.

Veď nepotrebujeme ďalšie Pompeje. No - kto by povedal, že aj u nás pod Tatrami sa z času na čas zobudí sopka. Dokonca nie jedna! Vždy v období volieb do parlamentu ožijú spiace kráteriky, začínajú dymiť a podľa situácie na politickej scéne

začnú chrliť. Nie je to oheň, popol, kameň ani žeravá láva. Niečo podobné. Krivé obvinenia, urážky, osočovanie a neviem čo všetko zlé, čo človek môže vyprodukovať. To by malo byť a má byť zrkadlom súčasného a budúceho pokračovania zoskupenia občanov, ktorí reprezentujú jednotlivé strany, mali by sedieť v parlamente a rozhodovať o budúcnosti národa na našom Slovensku. A tak si občan - volič mohol vo voľbách vybrať a rozhodnúť sa komu dá svoj hlas. „Údajnému“ zlodejovi, hulvátovi, ktorému je slušné vyjadrovanie forma prejavu úplne neznáma, alebo tomu, ktorý už povymetal všetky možné strany, ktoré sa v predvolebnom období motajú na hranici zvoliteľnosti do parlamentu. Zostáva

ešte jedna možnosť. Volič si môže vybrať napríklad aj takého záujemcu o stoličku v parlamente, ktorý oplýva aroganciou na každom kroku. Konaním, vystupovaním a dodržiavaním zákonov, tak „desatora“ ako aj občianskych zákonov. Opitý za volantom to je nič mimoriadne. Veď má predsa na to, aby platil pre neho smiešne pokuty a opakovane ohrozoval iných účastníkov na cestách. Arogancia! Keď môžu s týmto fenomenom oplývať prípravy v predvolebnej kampani, prečo by nemala mať miesto aj v cestnej premávke?

A tak Ti občan - volič neostáva nič iné len vydržať! Vydržať v nádeji, že ešte nebolo tak zle, aby nemohlo byť horšie. ■

Utečenecká kríza alebo ako podať prst a prísť o celú ruku

Pokračovanie zo str. 10

nakoľko ostatné náboženstvá by sa cítili nevitane a nepohodlne, pretože u nás absentujú mešity, ako uviedol aj denník Malta Times. Týmto výrokom si náš minister vyslúžil nielen ovácie ale aj kritiku zo strany podporovateľov myšlienky Európskej únie. Výroky nášho ďalšieho politika, známeho aj vo svete, dvíhajú z horúcich kresiel nejedného nemeckého či rakúskeho predstaviteľa. Pri horúcej diskusii o počte migrantov, ktoré sú štáty schopné prijať, Rakúsko oznámilo limit 38 500. Na to uznanlivo reagovalo Slovensko s počtom 8. Nevyhli sme sa ostrej kritike to strany nemeckých politikov, ktorých pri diskusii a postojoch nášho europoslancu doslova vyzúvalo z topánok.

Vo svete nosíme nálepku ako národ nacionalistov a tým, že sme si zvolili „Na(zi)še Slovensko“ sme túto mienku len potvrdili. Nie sme však jediní. V celej Európe stúpa popularita radikálnych pravicových zoskupení, pretože ľudia majú pochopiteľne strach, že život ktorí doteraz žili, symboly v ktoré verili tu už jednoducho zajtra nebudú. Druhý marcový víkend si aj Nemecko volilo svojich predstaviteľov. Strana AfD označovaná ako xenofóbna a nacionalistická dosiahla v niektorých regiónoch viac než 20% platných hlasov čo nasvedčuje tomu, že pohár trpezlivosti dávno pretiekol.

Naskytuje sa nám pekný pohľad ako naši politici bránia Slovensko pred utečencami, ako hrozbou, ktorá sa nás rúti a proti ktorej budeme vehementne bojovať. Môžeme sa pod súčasný proticudzinecký postoj a celkový počet migrantov v Humennom

podpísať, naozaj naša politika alebo tento stav nahral do karát niektorým predstaviteľom? Majú ľudia z Blízkeho východu a Afriky migrujúci do Európy poňatie kam idú? Áno, vedia presne kde ich čaká slubný život a ešte lepšie vedia, ktorým krajinám sa majú obľúkom vyhnúť. Mnohí síce nemajú poňatie, kde leží Slovensko, ale pri zmienke o Bratislave, a Českej republike krúčia hlavami. Okrem toho, že pri kontrole prídu do doklady, čaká ich „vyšetrovanie“ (u

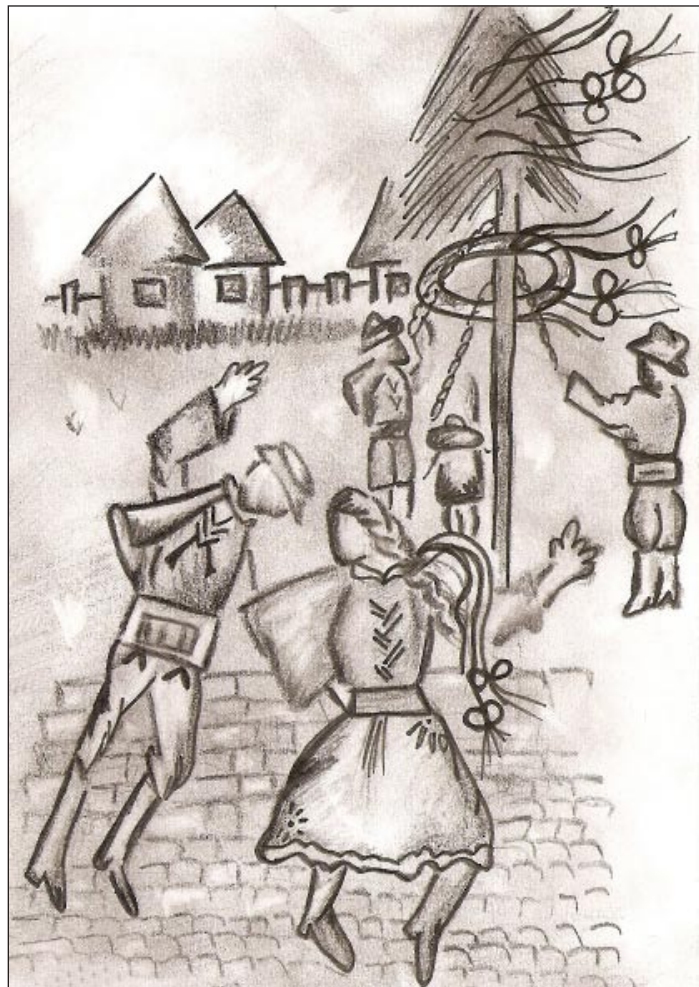
z neatraktívnych krajín, ktoré nie sú vyfarbené na mapke „cesta za lepším životom“.

Poniekto Nemci uznanlivo prikyvujú: „Áno, buďte vďační, za bezpečnú krajinu ktorú máte, ktorú vám my môžeme len závidieť.“ Ten pocit, keď máte pochybnosti ísť si ráno zabehať, nechať deti na ihrisku bez doprovodu, čakať na autobus v neskorších hodinách osamote. Nechcem povedať, že všetci ľudia, ktorí denno denne prichádzajú, sú neprispôsobiví a

šom susedstve. Nie sú tovarom, ktorí môžete zabalit a poslať späť prvou triedou, v prípade, že nebudete spokojní.

Počet migrantov sa v Nemecku vyšplhal na 1,5 milióna a odhady hovoria, že dosiahne 7 miliónov, keď pripočítame rodiny s deťmi, ktoré plánujú „cestu do zasnúbenej Zeme“ za svojimi príbuznými, samozrejme až potom, keď dostávajú sochu „vďaky“ pani Merkelovej. Aký názor vyslovujú na doterajšiu situáciu sami občania? Mnohokrát žiadny. Šírenie akéhokoľvek protimigrantského názoru na sociálnych sieťach je taktiež obmedzené. Prípadne ak ho predsa len majú, nemôžu ho vyjadriť, ako hovoria, vzhľadom k „svojej minulosti.“ Udalosti z druhej svetovej vojny sa podpísali za pocit viny a zodpovednosti, ktorú teraz voči novým prichodiacim cudzincom pocítujú. Je to však dôvod na to aby ešte teraz Nemecko mávalo s transparentmi: Vitajte Utečenci?!

Európa môže podať ruku ľuďom utekajúcim pred vojnou, ale človek nemôže byť taký ľudomil, aby mohol zachrániť celý kontinent. Aké majú s nami plány najvyšší predstavitelia či pani Angela nevie nikto jednoznačne povedať. Je to mocná žena alebo len bábka v rukách svetových vlád, ktorá s cieľom oslabiť moc Európskej mocnosti robí možné aj nemožné? Medzi mnohými utečencami koluje dezinformácia, že v „zasnúbených“ krajinách sa hovorí aj arabsky. Čakanie na odpoveď si teda môžete skrátiť napríklad aj takým minikurzom arabského jazyka pre samoukov a byť nápomocný v prípade, že sa aj Slovensko stane Zemou zaslúbenou. :-)

Už onedlho...

Kresba: Oľga Prekopová

našich susedov trvajúce aj mesiace). Po celom procese sa musia vrátiť späť k hranici odkiaľ prišli. Taktiež vedia, že po ekonomickej stránke nedokážeme zabezpečiť ich požiadavky, takže sme jednou

zlí, ale ten skľučujúci pocit neistoty, že krajina v ktorej žijete, už nie je tým bezpečným a istým miestom pre vás, vaše deti, či vnúčatá, je desivý. Stále však hovoríme o ľuďoch žijúcich v na-

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

Evidované na MK SR pod ev. č. EV 3111/09 (ISSN 1338-9343)

Šéfredaktor a DTP: RNDr. Dušan Dírer. Redakčná rada: Mgr. Katarína Kačalková, Dušan Lauko.

Vydáva obec Liptovská Štiavnica jedenkrát štvrtročne. Adresa: Obecný úrad Liptovská Štiavnica, Hlavná 39/53, IČO 00 315 427, e-mail: toito@liptovskastiavnica.sk, web: http://toito.liptovskastiavnica.sk

Akéhokoľvek rozmnožovanie textu, fotografií, grafiky vrátane údajov v elektronickej podobe len s predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu a uverejnenie článkov. Uzávierka príspevkov nasledujúceho čísla: 13. 6. 2016.

